

ප්‍රජාත

2000 අංක 5

[සහතිකය]

ආණ්ඩු

2000 අගෝස්තු මස
ගැසට් පත්‍රයේ II

ශ්‍රී ලංකා

කොළඹ 1

මිල : රු. 15.75 පි.

[සහතිකය සටහන්

එල්. ඩී.-මී. 20/98.

කල්බදු මූල්‍යකරණ
 කිරීම සඳහා ද ;
 සහ උපකරණ
 යම්කන්ටයෙන් සහ
 යම්කන්ටයෙන් ද

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික
 විසින් මෙසේ පනවනු ලබන

1. මේ පනත
 පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන නියමයක් මගින්
 හැකි (මෙහි මින් මෙහි
 ලබන) යම් දිනයක

කල්බදු මූල්‍යකරණ

2. 44 වන වගන්තියට
 පටන් හෝ ඉන් පසුව
 විශාසාර කටයුතු කිරීමට
 විධිවිධාන යටතේ කටයුතු
 කිරීමේ සහතිකයකට
 යුතු ය.

3. යම් තැනැත්තෙකු

(අ) 1988 අංක 19
 ලත් වාණිජ
 වත්තේ නැත

(ආ) 1988 අංක 19
 මුදල් සමාජය

(ඇ) නි
 ග්
 ය
 ත

මිය, ඒ න
 නොවින්

ලියාපදිංචි කිරීම
 පදනා ඉල්ලීම.

4. (1)
 ඒ කාර්යය
 ආකෘතියක
 යුතු අතර,

(අ) බ
 බ
 ර
 බ
 බ
 බ

(ආ) 10
 බ
 බ
 බ
 බ
 බ

(ඇ) 6

(ඇ) 7
 ය

(ඉ) නි

(ඊ) නි
 ක

සමග එවිය

(2) ඉල්ලීම නිශ්චය කිරීමේදී අවස්ථාවක, යම් වැඩිදුරටත් අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ඉල්ලුම්

(3) (1) වන උපවගන්තියට හෝ සපයන ලද ලේඛනයකට යටතේ සපයන ලද තොරතුරු අනුව අසත්‍ය හෝ සැලකිය යුතු නොමග සහිත සුදුසු යම් පනත යටතේ වරදකට වරද

5. (1) 4 වන වගන්තියට සපයන ලද ලේඛනවල, තොරතුරු සැලකිල්ලට ගැනීම සලකන යම් විමර්ශනයක් විභාජාර කටයුතු කර ගෙන බවට අධ්‍යක්ෂවරයා සැකි ආර්ථිකයේ යහපත සැලකිල්ලට

(අ) ඉල්ලුම්කරු ලියාපදිංචි

(ආ) ඉල්ලුම්කරු වෙත කරනු ලැබිය හැකි

(2) (1) වන උපවගන්තියට තුනැත්තෙක් ම (මෙහි මින් සියලුම) යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන මූල්‍යකරණ ආයතනයක් වි

(3) සෑම ලියාපදිංචි ආයතනය වෙත නිකුත් කර ඇති ආයතනයේ ප්‍රධාන විභාජාර ස්ථානයක ප්‍රදර්ශනය කළ

(4) අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ආයතනයක් පිළිබඳ ලේඛන තබා ගෙන පවත්වා ගෙන

වාර්ෂික ලියාපදිංචි
කිරීමේ ගාස්තුව.

මෙහෙයුම් පංත්‍රිකය.

ඇතැම් ලේඛන
වෙනස් කිරීම,
අනුමැතිය ඇතිව
පමණක් බව.

ලියාපදිංචි කිරීම
අවලංගු කිරීම හෝ
අත්හිටුවීම.

6.
එක් ලියාපදිංචි
වෙන

7.
යටතෙ

(

(අ

(ය

(ය

(

අදාළ

8.
ලියාපදිංචි
(

(අ

තරතු

9.
වැඩි ලියාපදිංචි
කිරීම
තරතු
(

- (ආ) කල්බදු මුලාකරණ
තහර කිරීම ;
- (ඇ) ස්වකීය ණය හිමි
හෝ වැඩ පිළිවෙල
එසේ කර තිබීම
ගණන් බේරා වැඩ
විසුරුවා හැර තිබීම ;
- (ඈ) ස්වකීය බදු ගැණුම්
හැකි ආකාරයකින්
යාම ;
- (ඉ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි
හෝ සැපයුම්කරු
ඉටු කිරීමට නො
හැකි ;
- (ඊ) මේ පනතේ විධිවිධ
ලෙස යම් නියෝගයක්
යටතේ අධ්‍යක්ෂ
නොන්දේසියක් නො
ක්‍රියා කිරීම ;
- (උ) දිශාපදිංචි කිරීම
නොමග යවන පුද්ගල
හෝ වැදගත් කරුණු
කිරීම පැහැර හැරීම ;
- (ඌ) ඒ ආයතනය බල
ලත් විශේෂිත බැංකු
වන අවස්ථාවක,
දරන බැංකු පනත
සමාගම් පනත යටතේ
අධිකාරිය විසින්
බලපත්‍රය ප්‍රත්‍යාදීම ;
- (2) (1) වන උපවගන්තිය
ගණනක් මත, අධ්‍යක්ෂවරයා
- (අ) මාස තුනක් නො
වැඩි හැකි යම්

(අ)

පියාපදිංචි කිරීමෙන්
අත් හිමුවීමේ හෝ
අවලංගු කිරීමේ
කාර්ය පටිපාටිය.

10.

වැඩි
අත්හිටු
අත්හිටු
පියවිල
හාර

(2)

උපවිශ්
ඇතුළත
අත්හිටු

(3)

ඇතුළත
අපොච්ඡා
අවස්ථා
අවලංගු

(4)

අනුකූල
සඳහන්
ඉදිරිපත්
අධ්‍යක්ෂ

(අ)

දක්වා ඇතැයි
ලියාපදිංචි කිරීම
නොකරනු ලැබේ.

(ආ) ස්වකීය ලියාපදිංචි
නොකළ යුතු දේ
දක්වා ඇතැයි
ලියාපදිංචි කිරීම
ලැබිය හැකි ය.

(5) (3) වන උපවගන්තිය
අධ්‍යක්ෂවරයාගේ තීරණය
භාර දිය යුතු අතර, එම
දින එය බලාත්මක විය.

බදු දීමනාකරුවන් පැවැත්වීම

11. (1) (2) වන
කල්බදු මූල්‍යකරණයක් යටතේ
ලද උපකරණවල නිර්මාණ
ගැනුම්කරුවකුට ඇති අයිති
කිවීම, බදු දීමනාකරුවන්.

(2) බදු ගැනුම්කරුවන්
හේතූකොට ගෙන උපකරණ
අයිතියට ඇති හිමිකම් බදු.

(1) වන උපවගන්තියේ.

12. (අ) කල්බදු මූල්‍ය
වලට නිසි.

(ආ) එය සපයනු
ද එ කාර්යය.

(ඇ) සාධාරණ
පාර්ශ්වකර
මු වෙනස්
ගැනුම්කරු.

බදු ගැනුම්කරුවකු.

උපකරණ භාර
නොදීම, ප්‍රමාද වී
භාරදීම හා ඒවා
අනුකූල නොවීම.

13.

භාරදීම
දී හෝ
වූ, හෝ
තැනතො
ගිවිසුණේ
හෝ පිරි
විසින්
උපකරණ
කරනු ලබ

(2)

කල්බදු
කල්බදු
ගෙවීම
යටතේ
සම්බන්ධ
සාධාරණ
ආපසු

(අ)

(ආ)

(ඇ)

(3)

වෙන ස
උපකරණ
ප්‍රතිඥා
හෝ, උ
සපයනු
හේතු
කොන්ද
උපකරණ

ලැබිය හැකි අතර, කළුබදු බදු සලස්වනු ලැබ ඇත්නම් බදු දීමනාකරුගෙන් ලැබෙන බලකා, එය භාරගනු ලැබේ.

(4) කළුබදු මුද්‍රාණයක බදු සඳහා නියමිත කාලය තුළ හෝ ඒ කාලයෙන් පසු අදාළ පැවසුම් ගිවිසුමකට හෝ පිරිවිකරවලට අදාළ ගැනුම්කරුවකු විසින් අවස්ථාවක, අවස්ථාවක උපවගන්තිය යටතේ අවසන් කිරීමේ හෝ අනුකූල නොවීම හේතු වන බැවින් නිසා පිළිගත හැකි බවට තීරණය කරනු ලැබේ.

(5) මේ වගන්තිය යටතේ හැර, පැවසුම්කරුවකු ප්‍රමාද වී භාරදීමේ හෝ කොන්දේසි, ප්‍රතිඥාභාරයක් නොවීමේ හෝ හේතුවෙන් අවසන් වන යම් වගන්තිමත් දේ හෝ අනුකූල නොවීම හේතු වන බැවින් නිසා පිළිගත හැකි බවට තීරණය කරනු ලැබේ.

14. කළුබදු මුද්‍රාණයක බදු ගැනුම්කරුවකු විසින් නියම හා කොන්දේසි අතර, කළුබදු යටතේ කොන්දේසි ද ඇතුළත් බදු ගැනුම්කරුගේ කාර්යයන්.

15. කළුබදු මුද්‍රාණයක කොට ගෙන හෝ මේ හේතුකොට ගෙන, බදු උපකරණය ආපසු භාර කාලපරිච්ඡේදයක් රඳවා තිබීම අත්කර ගනු ලැබීමේදී සඳහන් ඒ තත්ත්වය ආපසු භාරදීමට බදු එහි සන්නිවේදන ආපසු ඇත්තේ ය.

පැරවුම් ගිවිසුමක
කොන්දෙසි අවසන්
කිරීම හෝ වෙනස්
කිරීම.

පැරවුම් ගිවිසුම.

බදු ගැනුම්කරුවකු
පම්බන්ටයෙන්
පැරවුම්කරුවන්ගේ
බැඳීම.

16.

ගැනුම්කරු
පරිච්ඡිද්ධ

(2)

ගැනුම්කරු
කිරීමක
මිස, ඒ
පිරිවිත

17.

පදනා
ඇතුළත්
පහ පි
තුරු.

(2)

දීමනා
ගිවිසුම
හෝ ඒ
කොන්
අනුකූල
විසින්

18.

පදනා
අවසර
පලකා
ද ඇත්

(2)

බදු දීම
අවස්ථා
නිදහස්
යටතේ
හා බදු
බැඳීම
තේරුම්

19. (1) උපකරණ නිපුණත්වය හා තිරණ නිසා හෝ උපකරණයේ උපකරණයේ පිරිවිතර මැදිහත්වීම නිසා හෝ කල්බදු මූල්‍යකරණය ප්‍රමාදයෙන් බදු ගැන බදු දීමනාකරුවකු කිසි

(2) (1) වන උපවග්ග මූල්‍යකරණයක් යටතේ හෝ එහි භාවිතය නිසා හෝ දෙපළ භාතියක් ප්‍රමාදයෙන් බදු දීමනා යම් තැනැත්තකු කෙරෙහි

(3) (2) වන උපවග්ග බදු දීමනාකරුවකු නොව එම උපවග්ගෙහි පිටි

20. කල්බදු මූල්‍යකරණය වලට අනුකූලව කටයුතු පැහැර හැරීමක් ලෙස ගැනුම්කරුවකු විසින් වගන්තියේ පිටිවිධානවල

(අ) කල්බද්දේ එම අතීත අවස්ථාවක කඩිනමින් ගෙව හෝ

(ආ) (අ) ඡේදය යටතේ බදු ගැනුම්කරු මූල්‍යකරණය

(i) පසුපස ලබාගැනීම

(ii) කල්බදු අනුකූලව

කඩිනම් ගෙවීම් බදු
ගැනුම්කරු වෙත
දැනුම් දීමෙන්
අවසන් කිරීම.

21
මුදල්
පෙරටු

(

(

බ
දි

(

පදන
නියම
තෝ
අපේ
වග

වත්දී ආගණනය
කිරීම.

2
ආග
මුල
ආග
(ii)
වඩා
දීම
ප්‍ර

බදු දීමනාකරුගේ
නිසි උද්යෝගය.

2
උද්යෝ
හැකි
(ii)
හිමි

24. (1) බදු දීමනා ලිඛිත ගැනුම් දීමක් කිරීම හෝ ඒ කල්බඳ්ද යටතේ හෝ බදු දීමනාකරුගේ යම් අයිතිවාසිකමක් වෙන වෙන පැවරීම හෝ භාර

(2) (1) වන උපවග්ග භාරකිරීමකින්, පැවරුම්

(අ) කල්බදු මුද්‍රාණය මුද්‍රාණයට හෝ යම් ආකාරයක

(ආ) කල්බදු මුද්‍රාණය අදාළ වූ එහි

නොකළ යුතු ය.

25. (1) බදු දීමනා කෙරෙන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ මුද්‍රාණකරණයක් යටතේ වූ අයිතිවාසිකම බදු ගැනුම් වෙත පවරනු නොලැබිය

(2) (1) වන උපවග්ග යන්නෙන්, උපකරණය පාර්ශ්වකරුවකු නොවන

26. (1) මේ පනත යටතේ බදු ගැනුම්කරුවකුගේ මුද්‍රාණය හෝ, ඒ උපකරණය තුළ ඇතුළුව බදු ගැනුම්කරු බලාත්මක කරනු ලැබිය

(2) (1) වන උපවග්ග භාරකරුවකු" යන්නට, ප්‍රයෝජනය පදනා බදු කරනු පිණිස පත් කරන හෝ වෙනත් තැනැත්තකු

ප්‍රතිරෝදයක්
 දැරුවත්
 නොවුවහොත්
 සන්නිකය ආරච්ඡ
 ලබා ගැනීම.

2
 විධි
 හිමි

වේතරණය මගින්
 සන්නිකය ආරච්ඡ
 ලබාගැනීම.

කල
 2
 ආර
 නො
 නො
 නේ
 ලබ
 බල
 විසි

හා
 එහි
 ඒ

(3) පෙත්සම්, කල්බදු සමග එවිය යුතු ය.

(4) පෙත්සම්, දිවුරුම් සලකා බැලීමෙන්, උපකෘත පෙත්සම්කරුට මුල් බැල්මට සැලකීමට පත් වූ විට, එම අධිකරණයේ පෙත්සම්කරු වෙත භාර දී සන්නිකාය පිළිබඳ අතුරු අ

(5) (4) වන උපවගන්තිය පිටපතක් වගඋත්තරකරු වෙත

(අ) ආඥාව භාර දීමට ආඥාව ස්ථිර වේ. හේතු දැක්වීමට අවස්ථාවක, අධිකරණයට කරනු ලැබිය යුතු

(ආ) ආඥාව භාර දීමට වගඋත්තරකරු විසින් මන්දායි ප්‍රමාණය අධිකරණය පිළිබඳ

(6) (5) වන උපවගන්තියට අමතරව දේපළක් ආපසු ලබා ගැනීමෙන්, ඒ ආකාරයට ක්‍රියාත්මක

29. (1) 28 වන වගන්තියට අමතරව කරුවකුට සන්නිකාය සඳහා ආයාචනය කිරීමට අවස්ථාවක් සිදු විය යුතු මුදල් කිසිවක් සඳහා ද ආයාචනය කරනු ලබන දීම ගොනු කරන ලද පෙත්සම් මුදල හා ඒ කරුණ නිශ්චය වෙනත් යම් කාරණා ද, සලකා

(2) 28 වන වගන්තියේ විධිවිධාන, මේ වගන්තියේ ආඥාවකට අවශ්‍ය වෙනත් යුතු අතර, අධිකරණය පිළිබඳ

අතුරු
බලා
ආඥා

(3)

මුදල්
ආකා

30

කල්බ
හෝ
නිති
අතිරේ

31

අතර
වන
පන
ඒ බ

වෙනත් ප්‍රතිකර්ම
ලබා ගැනීමට ඉඩ
හැරීම.

මේ කොටසේ
ඇතුළු විධිවිධාන
අදාළ නොවීම.

ලියාපදිංචි කිරීමක්
නොමැතිව කල්බදු
මූලාකරණය
ව්‍යාපාරයක් කර
ගෙන යාමේ
ප්‍රතිඵලය.

32

යම් ත
යන්ත
විටෙක
දෙන
මගින්
අධ්‍යක්
ඇතුළු
කරනු

(2)

සලක
බැලීම
අදාළ
පවත්

සෑහීමට පත් වූ අවස්ථාවක නිකුත් කරන ලද ලිඛිත දෑත්වල විශාසාර කටයුතු පවත්වා ගෙවී තැනැත්තාට නියම කරනු ලැබේ.

(3) (2) වන උපවගන්තියට ලද්දේ යම් තැනැත්තකු වෙත සඳහන් කාලය ඇතුළත දෑත්වල කිරීම පැහැර හරිනු ලබන අයුරු වේ.

(අ) මේ පනත යටතේ වරදක් නඩු පැවරීම ; සහ

(ආ) මේ පනත යටතේ තමා කිරීමක් ලබා ගන්නා කටයුතු, පවත්වා විළක්වාලන ඉන්ජිනේරු ලබා ගැනීමට එම කාර්යය කරගෙන යන පළාත වෙත ඉල්ලුම් කිරීම හැකි ය.

(4) එවැනි සෑම ඉල්ලීමක් ලියවිල්ලකින් අමතන ලද සේ පිටිල් නඩු විධාන සංග්‍රහයේ ඇති කාර්ය පටිපාටියට අනුකූල ලැබිය යුතු ය.

(5) (3) වන උපවගන්තියට බැලීමෙන් පසු, පනත යටතේ වරද කල්බදු මූලාකරණ විශාසාර ලබන බවට පළාත්බද මහා අවස්ථාවක, ඒ කාර්යය සඳහා කිරීමක් ලබා ගන්නා තුරු ඒ තැනැත්තා විළක්වාලන ඉන්ජිනේරු විසින් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

33. (1) ලියාපදිංචි කරන මා විසින් සඳහන් කරනු ලබන වානයක දී පරීක්ෂා කර හෝ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් බැලූයේ ය.

විධාන නිකුත්
කිරීමේ බලය.

(උ) යම් උපකරණයක් බදු ගැනුම්කරු ආරම්භක ගෙවීම් ප්‍රතිශතයක් ගෙවූ හෝ

(ඒ) බොල් හා අනෙකුත්

35. (1) නියම කර ඇති හෝ නියෝග සෑදිය යුතු කරුණක් සම්බන්ධයෙන් ලැබිය හැකි ය.

(2) අමාත්‍යවරයා විසින් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියෝගයෙහි එය සඳහා එය ක්‍රියාත්මක විය යුතු

(3) අමාත්‍යවරයා විසින් එය ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමත නොකරන අනුමතයේ දින පටන් ලැබිය යුතු වුත්, ඒ යටතේ කාර්යයන් නොවිය යුතු

(4) අමාත්‍යවරයා විසින් පරිවර්තනය කරන ලද ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන

36. පනත යටතේ විසින් බලය දෙන ලද කරන ලද හෝ කරන සම්බන්ධයෙන්, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හෝ යුතු ය.

තොරතුරු
අනාවරණය
නොකිරීම.

35
දෙන
කාර්ය
අනා

පියාපදිංචි කරන ලද
ආයතනයක් මගේ
දෙන ආයතනයක්
වශයෙන් පැලකිය
පුතු බව.

35
18
අර්ථ
විශේෂ

35
විධිවි
කරන
කිරීම
වරද

40. ලියාපදිංචි කරුන්ගේ කළමනාකරුවකු, නිලධාරියෙකු,

- (අ) ලියාපදිංචි කරුන්ගේ වාර්තාවක ඕනෑම එසේ කිරීමට හෝ
- (ආ) ලියාපදිංචි කරුන්ගේ වාර්තාවක සටහන් එවැනි යම් සලස්වන ; හෝ
- (ඇ) ලියාපදිංචි කරුන්ගේ වාර්තාවක සටහන් උඩාන ගනු ලබන තැනහොත්, එහි කිරීමට, එහි උඩාන කිරීමට සලස්වන

යම් තැනැත්තකු මේ සඳහා යුතු ය.

41. (1) මේ පනත තැනැත්තකු, මහෙස්ත්රාත් පසු, විරුද්ධකරු කරනු ලබන කාලයක් සඳහා දෙයාකාර කිරීමකට හෝ රුපියල් දෙසිය පනස් දහසකට ඛනධනාගාරගත කිරීමට යටත් විය යුතු ය.

(2) පුද්ගල මණ්ඩල කරනු ලැබූ අවස්ථාවක,

- (අ) ඒ පුද්ගල මණ්ඩල සෑම අධ්‍යක්ෂක
- (ආ) ඒ පුද්ගල මණ්ඩල මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකු

වැරදි පමරයකට
පත් කිරීම.

දුරට තීරණය.

යට

ගනි

විද

විදි

මේ

විසින්
සමය
තාවිත
සඳහා

(ආ) එ උ
සම්බන්ධ
හෝ ඉ
විශේෂ
ගණන්
විසින්

(ඇ) බදු ගැ
පසුව,
තාලපරි
අවසන්

(ඈ) 1982 දී
අර්ථානු
තොවිත
තාල ප
හෝ (1
පරිච්ඡේ
ලද තා
ගැනුම්

බදු දීමනාකරු
අදහස් වේ ;

“කල්බදු මූලාකරු
මූලාකරණය
ආයෝජනය

කල්බදු මූලාකරණ
කල්බද්ද යටතේ
අයිතිය බදු
අදහස් වේ ;

කල්බදු මූලාකරණ
කල්බද්ද යටතේ
අයිතිය අත්කර

“මුදල් මණ්ඩලය” ය
ලද ශ්‍රී ලංකා
වේ ;

“සා

“සා

නිපථික දින
කල්බදු මුලාකරණ
විකාර
කටපුකුටල නිරත
ව ඇති
දැනැන්තන්.

44.
කටපුකු
විසින්
සඳහන්
කාල
ගෙන ය
කර ගෙ
යටතේ

(2)

(අ

(ආ)

අනුකූලතාවක්
ඇති වූ විට පි-හල
හානා පාඨය
බලපැවැත්විය යුතු
බව.

45.
අනුකූ
බලපැවැ

පාර්ලිමේන්තුවේ පිංතූර පනත්
(විදේශීය) රු. 1.160 ක්. අංක 32
කාර්යාංශයේ අධිකාරී වෙත පැමි
පසුරි එළඹේ.